

Dokter Klinkertweg 18
8025 BS Zwolle
038-455 9851
info@mccklik.nl

Gynaecologie G

Abnormaal vaginaal bloedverlies

1^e druk 2008
3^e druk 2020

Deze werkafspraken is samengesteld door de Gynaecologen van Isala en Huisartsen Zwolle en omgeving, en van commentaar voorzien door de Apothekers regio Zwolle. De werkafspraken sluit aan op de NHG standaard [Vaginaal bloedverlies, M28, 2014](#).

BEGRIPPEN

Overvloedig bloedverlies	Betreft hoeveelheid of duur.
Onregelmatig bloedverlies	Menstruatie niet meer herkenbaar.
Tussentijds bloedverlies	Naast herkenbare menstruaties.
Postmenopauzaal bloedverlies	Meer dan een jaar na de laatste menstruatie.
Contact bloedingen	Post-coïtaal bloedverlies.

ANAMNESE

Premenopauzaal bloedverlies

Aard bloedverlies	Frequentie, regelmaat, duur, hoeveelheid, stolsels.
Ervaren hinder	's Nachts, verzuim, seksualiteit, doorlekken.
Specifieke oorzaak	Post-coïtaal, pijn, koorts, SOA, zwangerschap, IUD, tekenen stollingsafwijking, medicatie (corticosteroiden, anticoagulantia, OAC).

Postmenopauzaal bloedverlies

Bloedverlies	Begin, duur, beloop.
Specifieke oorzaak	Post-coïtaal, medicatie (oa tamoxifen, corticosteroiden, anticoagulantia).

ONDERZOEK

Lichamelijk onderzoek

Niet nodig binnen 5 jaar na menarche of als bloedverlies op vast tijdstip in de cyclus, tenzij contactbloedingen of SOA risico.

Inspectie	Vulva, perineum.
Speculum	Vaginalesie, cervixpoliep, ectropion, IUD, atrofie, aanwijzingen maligniteit.
Vaginaal toucher	Uterus, adnexe.
Aanvullend onderzoek premenopauzaal	
Menstruatiekalender	De ervaring leert dat de kalender beter inzicht biedt; beschikbaar op thuisarts.nl
Chlamydiatetest	Bij contactbloedingen of tussentijds bloedverlies.
Zwangerschapstest	Op indicatie.
Cervixuitstrijkje	Bij contactbloedingen, bij tussentijds bloedverlies op een wisselend tijdstip in de cyclus en bij gevonden afwijkingen aan de cervix. - Bij afwijkend of moeilijk beoordeelbaar VT. - Bij aanhouden bloedverlies na/tijdens therapie. - Niet bij tamoxifengebruik, dan verwijzen voor endometriumbiopsie.
Vaginale echoscopie	Onderzoek bij voorkeur tijdens de eerste 10 dagen na de menstruatie of onttrekkingsbloeding. Op indicatie.
Lab anemie, ontsteking	Op indicatie.

Lab stollingsafwijkingen	Op indicatie, met name indien menorrhagie vanaf de menarche.
Aanvullend onderzoek postmenopauzaal	
Cervixuitstrijkje	Standaard
Vaginale echoscopie	Niet bij tamoxifengebruik, dan verwijzen voor endometriumbiopsie.
Chlamydiatetest	Bij verdenking/mogelijkheid tot SOA.

EVALUATIE

Overvloedig bloedverlies

Geen onderliggende oorzaak

Myomen

Cu-houdend IUD

Stollingsafwijking

Met name morbus von Willebrand, en gebruik anticoagulantia.

Onregelmatig bloedverlies

Hormonale ontregeling

Intracavitare of cervicale afwijkingen

Missed abortion, euG

Waaronder bijvoorbeeld PID.

Atrofie endometrium

Als gevolg van langdurig gebruik anticonceptiva. Zowel bij prikpil, IUD met levonorgestel als OAC mogelijk.

Tussentijds bloedverlies

Doorbraak bij OAC

Vast tijdstip in cyclus als gevolg van roken * (geeft versnelde afbraak oestrogenen) of relatief oestrogeen tekort.

Ovulatie bloeding

Chlamydia, PiD

Cervix-, uterus-, of vagina afwijking

Vast tijdstip midcyclisch.

Bij verdenking/mogelijkheid tot SOA.

Atrofie endometrium

Als gevolg van langdurig gebruik anticonceptiva (progestageen; prikpil, IUD met levonorgestel, implanon en OAC)

Met name corticosteroiden.

Medicatie

Contactbloedingen

Cervixcarcinoom

Cervixpoliep

Cervicitis

Ectropion

IUD

Aspecifiek, specifiek (Chlamydia).

1-2 uur na coïtus

Postmenopauzaal bloedverlies

Endometriumcarcinoom

Andere intracavitare afwijkingen

Vaginale atrofie

Hyperplasie, poliepen

NIET MEDICAMENTEUZE BEHANDELING

Premenopauzaal

Geen onderliggende afwijking

Voorlichting hormonale ontregeling, meestal spontaan herstel.

Bloedarmoede pas na maanden. Informatie op thuisarts.nl

Postmenopauzaal
Slijmvliesdikte 4 mm

Indien uitstrijkje ook goed; voorlichting dat onschuldig is. Instructie retour bij recidief ≥ 3 maanden.

MEDICAMENTEUZE BEHANDELING

Overvloedig bloedverlies

Zonder oorzaak: medicatie afwegen. Na 3-6 maanden eventueel stoppen met medicatie.

OAC

Tranexaminezuur

Indien kinderwens of liever geen hormonen. Eerste 3 dagen menstruatie 3 dd 1000 mg.

NSAID

Indien kinderwens of liever geen hormonen. Met name ook bij dysmenorroe. Start maximale dosering (3x 600mg ibuprofen), afbouwen op geleide remissie klachten.

Progestagenen

Met name voor stoppen eenmalig heftig bloedverlies. 10 dagen bv lynestrenol 1 dd 10 mg, eventueel direct doorgaan met 3 maanden OAC gebruik/ of met middel op basis van uitsluitend progestageen.

IUD met levonorgestrel

Bij bekende oorzaak: Myomen

OAC

Tranexaminezuur

Indien kinderwens of liever geen hormonen. Eerste 3 dagen menstruatie 3 dd 1000 mg.

Progestagenen

3 cycli 5e - 25e cyclusdag lynestrenol 1 dd 10 mg.

IUD met levonorgestrel

IUD met dosering 52mg levonorgestrel. Bij niet fors vergrote uterus met intramuraal niet intra-cavitaire myomen (nb. vaginale echo).

Bij bekende oorzaak: Cu-houdend IUD

Eventueel verwijderen

Alternatief OAC of IUD met levonorgestrel

Niet verwijderen

Tranexaminezuur of NSAID

Onregelmatig en tussentijds bloedverlies

Hormonale ontregeling

OAC, of 3 cycli progestagenen 15e - 25e dag.

Endometriale atrofie

Stoppen anticonceptiva, of oestrogenen oraal of transdermaal 2 weken.

Doorbraakbloeding bij OAC

Pil met meer oestrogenen (37,5 mcg), OAC met ander type progestageen, roken stoppen. Eventueel stopweek vervroegen of verkorten.

CONTROLE

Premenopauzaal

Myomen

Na 3-6 maanden op effect behandeling.

Overige

Bij aanhoudende klachten.

Postmenopauzaal

Slijmvliesdikte 4 mm

Bij recidief na 3 maanden.

VERWIJZING NAAR GYNAECOLOGIE

Geen effect behandeling

Afwijkende cervixcytologie

Postmenopauzaal bloedverlies

Bij slijmvliesdikte > 4 mm

Recidief < 3 maanden na eerste episode, bij > 3 maanden indien huisarts of vrouw verwijzing wenst/opnieuw vaginale echografie.

Aanwijzing stollingsafwijking

Naar internist.